

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja

Departament de Dret i Economia Internacionals

Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

- Origen:
 - Necessitat d'afrontar l'allunyament dels ciutadans en relació al procés d'integració europea.
 - Creació de la institució de la ciutadania europea amb el Tractat de Maastricht de 1992.
 - Regulació actual → arts. 9 del TUE i 20 del TFUE.
- Significació de la ciutadania europea:
 - Es configura per servir al ciutadà en el marc de l'objectiu de crear una unió més estreta entre els pobles d'Europa.
 - És un plantejament que traspasa la barrera econòmica i configura drets de caràcter polític.
 - Es tracta d'una institució nova que emmarca drets fora del vincle estrictament nacional.

- Doble vincle polític indissoluble → es pot ser ciutadà de la Unió Europea només si es té la nacionalitat d'un Estat Membre (és una condició *sine qua non*). Si es perd la nacionalitat d'un Estat Membre és perd la ciutadania europea.
- Els ciutadans europeus seran titulars dels drets i deures previstos en els Tractats (art. 20.2 TFUE):
 - Formulació de nous drets que s'exerceixen en qualsevol Estat Membre.
 - De tal manera que s'estén l'esfera nacional dels drets a favor dels nacionals d'altres Estats Membres.
- La ciutadania europea és un complement → confereix més drets i es comparteixen els drets propis estatals amb els nacionals d'altres Estats Membres.
- Són drets dels ciutadans davant de la Unió Europea però, sobretot, davant de l'Estat Membre del que NO són nacionals.

- Dret de lliure circulació i residència:
 - Que es configura amb independència de l'exercici d'activitats econòmiques (art. 21.1 TFUE).
 - Que implica no discriminació per raó de la nacionalitat de conformitat amb el principi de la igualtat de tracte o prohibició de discriminacions (art. 18 TFUE).
- Protecció fora del territori de la UE per les autoritats diplomàtiques i consulars d'altres Estats Membres (art. 23 TFUE).
- Dret a adreçar-se a les institucions i autoritats de la Unió Europea (art. 24 TFUE).
- Dret de petició davant el Parlament Europeu (art. 24 TFUE).
- Dret a presentar reclamacions davant el Defensor del Poble Europeu (art. 24 TFUE).

- Drets de participació política:
 - Sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals (art. 22.1 TFUE).
 - Sufragi actiu i passiu en les eleccions europees (art. 22.2 TFUE).
 - Dret d'iniciativa legislativa (però no davant el Parlament Europeu, sinó davant la Comissió Europea) (art. 11.4 TUE).

- Configuració de la iniciativa legislativa popular (Reglament UE 211/2011):
 - Comitè de Ciutadans (com a mínim 7 ciutadans de 7 Estats diferents).
 - Oficialització de la proposta davant de la Comissió.
 - Recollida de signatures → com a mínim 1 milió de signatures de com a mínim 1/4 d'Estats Membres diferents (7) amb uns mínims de firmes per Estat.
 - Presentació de la iniciativa a la Comissió, que és qui decideix sobre la mateixa.